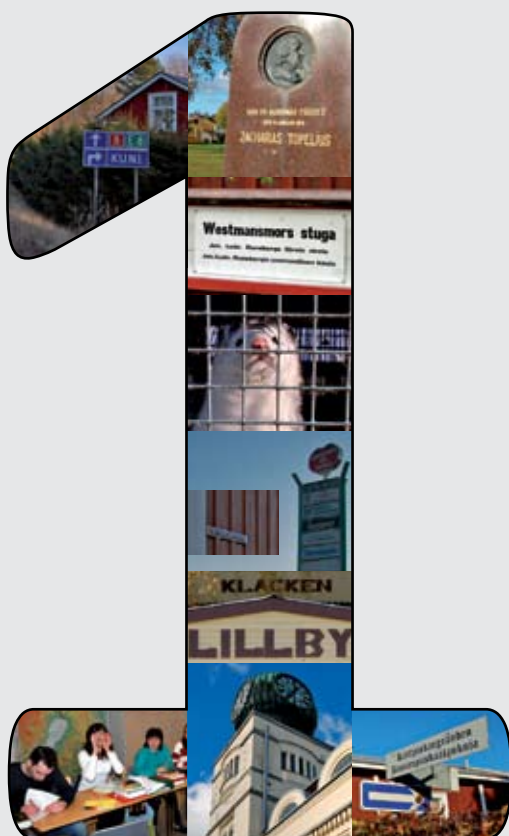

Författarnas Österbotten

Platser, miljöer och fenomen
ur den svenskösterbottniska litteraturen

2 3 4 5

Hans Fors...

...var författare och teaterman, som skrev bl.a. lyrik, noveller, romaner, dramatik och hörspel. Sin debut fick han år 1953 med en diktsamling, och en poetisk grundton finns även i hans övriga produktion. Att "ge ord åt de ohördas rop" – så formulerade han själv sin litterära strävan. Han verkade bl.a. som chef för Wasa Teater år 1963–64 och som radioteaterchef i Helsingfors år 1966–81. År 1966–72 var han ordförande i Svenska Österbottens litteraturförening.

Hans Fors föddes år 1933 i Kronoby och växte upp i Vörå. Han avled år 1993 i Helsingfors.

(Källa: författardatabasen Brösttoner, www.svof.fi/forfattare)

Kronoby folkhögskola...

...inledde som den första folkhögskolan i Österbotten sin verksamhet år 1891. Folkhögskolan utgjorde en fortsättning på folkskolan och riktade sig främst till ungdomar på landsbygden. Inledningsvis stötte denna skolform på motstånd från myndigheter, kyrkan och vanligt folk. Många ansåg att ett år på en folkhögskola var bortkastat, eftersom undervisningen inte gav någon direkt praktisk nytta. Motståndet lade sig så småningom, när kurser i lantbruk och trädgårdsskötsel infördes vid folkhögskolorna.

Kronoby folkhögskola fungerar alltjämt i samma lokaler som vid starten år 1891. Idag inrymmer verksamheten ett antal heltidsstudielinjer, kortare kurser och olika utvecklingsprojekt, både lokala och internationella.

Folkhögskola är en nordisk skolform för vuxenutbildning, ibland med internat. Den första folkhögskolan grundades år 1844 i Rödning i Danmark. Nikolaj Frederik Severin Grundtvig betraktas som folkhögskolans fader.

(Källa: Svenska Österbottens historia del II s. 329–332, Kronoby folkhögskola, www.kfhs.fi/web/kronobyfolkhogskola.html, samt Wikipedia, <http://sv.wikipedia.org/wiki/Folkhogskola>)

...och inskärper bildningens betydelse

Varje år söker hon) nya facklor.*

Ja, så vill hon kalla dem, sina kära ungdomar. De skall tändas mot mörkret, konservatismen och okunnigheten i våra nejder. De skall vara som morgonens kårar. Lever icke ännu många i andelig förvildning?

Kämpa får hon. Mot istadiga bondefäder och misstänk-samma moror. Utan att förlora sina Runebergssyner står Fredrika Pamela bland gråsten och enris, på gödselbackar och leråkrar, och inskärper bildningens betydelse.

Gå i folkhögskola? Är det något för en bonde?

Att flickan? Vilka griller skulle sättas i hennes huvud? Månnro hon gick i tröskria och fähus därefter? Ville väl bara knyppla fröken Hermansons spetsar sen, och laga Amanda Orres utländska märkvärdigheter, föga lämpade för bondemagar.

Blir de inte som bortkollrade? Högmodiga? Omöjliga att kvarhålla i hembygden? Har jag pengar att vräka ut hursomhelst?

Hans Fors: Under höga träd (1990)

*) Hans Fors har i sin roman *Under höga träd* gett rektorn för Kronoby folkhögskola namnet Fredrika Pamela Borgström. Hon har sin förebild i verklighetens Signe Strömborg, som var skolans rektor år 1922–45.

(Källa: Kronoby folkhögskola)